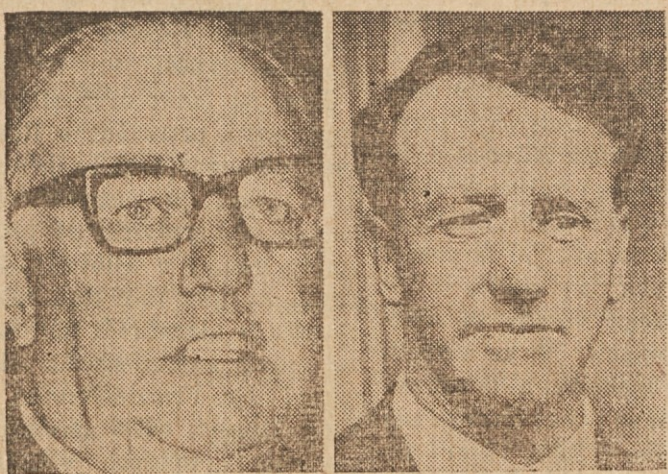

BELA AFRIKA — Ko se Portugalska umika iz Afrike, sta pod belo oblastjo ostali le še Južno-afriška unija in Rodezija. Zadnja je šibkejša in se pogaja za sporazum s črno večino prebivalstva. Na sliki sta na levi predsednik vlade Južno-afriške unije John Vorster, na desni pa predsednik rodezijske vlade Ian Smith.

Sen. Mansfield za rahljanje silkov z vlado na Tajvanu

Vodnik demokratske večine v Senatu ZDA je za rahljanje vezi s Tajvanom, kar bi odprlo vrata izboljševanju odnosov s Pekinom.

WASHINGTON, D.C. — Sen. Mike Mansfield, demokrat iz Montane, je bil nedavno na daljšem obisku v LR Kitajski, kjer se je sestal in razgovarjal z njimi voditelji. Ti niso prav nič skrivali, da so zveze Washingtona s Tajpejem, z nacionalno kitajsko vlado glavna ovira izboljševanju odnosov med Washingtonom in Pekinom.

Ko se je sen. Mansfield vrnil v ZDA, je poročal o svojih ugotovitvah in svetoval, da naj ZDA zrahlja svoje vezi z nacionalno Kitajsko, predvsem pa naj najprej od tam umaknejo svoje vojske, nekako 5.000 mož. Ti so tam na temelju posebne vojaške pogodbe med ZDA in kitajsko nacionalno vlado, ki ima začetek v času korejske vojne, ko so ameriški vojaški strokovnjaki trdili, da je Formoza (Tajvan) nepotopljiva letalonosilka, s katere je mogoče nadzirati vzhodno Azijo, predvsem seveda LR Kitajsko.

Sen. Mike Mansfield je mnenja, da je LR Kitajska stvarnost, s katero je treba računati sedaj, pa tudi v bodoče. Vojna pogodba s Tajvanom je po sodbi senatorja "zastarela" in brez pomena za ZDA.

Tovarniška naročila v decembru padla za 8.7%

WASHINGTON, D.C. — V preteklem decembru so nova naročila v ameriški industriji povprečno padla za 8.7%. To je četrti zaporedni padec v zadnjih štirih mesecih in največji v zadnjih 18 letih.

Zaloga so porastle za 2% na skupno 150.06 bilijonov vrednosti. Dokler to blago ne bo prodano do rednih zalog, na kaka večja naročila ni mogoče računati. Ta položaj razkriva vzroke obilice "posebnih prodaj" in "razprodaj", ko se trgovine skušajo znebiti prekomernih zalog starega in omogočiti naročila novega blaga.

Vremenski prerok

Pretežno oblačno z možnostjo snega danes popoldne in zvečer. Najvišja temperatura 35 F (2 C). Verjetnost padavin danes 60%, ponoči 70%, jutri pa 60%.

DR. BARNARD NE BO RABIL ČRNSKIH SRC

CAPETOWN, J. Af. — Znani zdravnik C. Barnard, ki je prvi presadil človeško srce z uspehom in je v zadnjem času poskusil ohranjati življenje na srcu bolnim s priključitvijo srca zdravih ponesrečenec, je izjavil, da posledje ne bo za svoje operacije več rabil src mrtvih črncev, ker mu to stalno povzroča težave in prinaša ovire.

Na eni strani so nekateri, ki mislijo, kot je dejal dr. Barnard, da v bolnišnici samo čakamo, kdaj bodo prinesli kakega revnega črnca, da bomo mogli uporabiti njegove zdrave telesne organe. Druga težava je v tem, da sorodniki črncev ne dajejo radi dovoljenja za uporabo srca ali kakega drugega organa umrlega.

Indijanci bodo dobili samostansko poslopje

MADISON, Wis. — Zastopniki Menominee Indijancev so se s koncem tedna sporazumeli s katoliško redovno skupino, katere prazen samostan so zasedli in ga hoteli spremeniti v bolnišnico.

Redovniki bodo samostan prepustili Indijancem za "\$1 in bodo doče upoštevanje". Pred časom so redovniki samostan skušali prodati za skupno \$750.000.

V Kanadi več delavstva v unijah kot v ZDA

NEW YORK, N.Y. — V Kanadi je povprečno okoli 36% vsega delavstva v delavskih unijah. Članstvo v njih raste, saj je bilo leta 1971 le 33% delavstva Kanade v unijah.

V ZDA je v unijah nekako eno četrtino celotne delovne sile, pa še to število v zadnjih letih nekaj pada.

NEMCI SE BRANIJO VLOG ARABSKIH PETRODOLARJEV

BONN, ZRN. — Odvišni denar držav izvoznic olja išče zaposlitev in čim varnejšo vložitev. Najbolj sili v Svico in v Zvezno republiko Nemčijo, v manjši meri v sedanjem času v ZDA, kjer gospodarski zastoj ustvarja negotovost in moti zaupanje v bodočnost vlog. V Švici se ga branijo največ z oteževanjem nakupa in hranjenja svojih frankov po tujcih na svojih tleh, v Zvezni republici Nemčiji pa so sedaj začeli kazati javni odprpr proti "tujim" vlogam v nemška podjetja.

Vse kaže, da jim nakup deleža v Kruppu po Iranu in Kuvajtu pri Daimlerju ni poseben všeč. Odločeni so podobne poskuse zavreti in preprečiti.

Ko javno poudarjajo, da so

Sovjetlija podvojila ceno olja za satelite

Z novim letom je ZSSR ceno olja svojim satelitom v Evropi povišala od \$3 na \$6 za sod.

BUDAPEST, Mad. — Sovjetska zveza je več kot podvojila ceno olja svojim satelitom v Evropi, so tu objavili ta teden. Doslej je bila ta cena nekako eno tretjino svetovne cene in je po novem še vedno precej nižja od one na svetovnem trgu. Sovjetska zveza je hotela ceno povišati že lani, pa so se njene zavznice temu odločno uprle.

Moskva je navajala med vzroke za povišanje cene olja povišanje njegove cene na svetovnem trgu, potrebo po večjem dohodku, ko je načrt za gradnjo velikih jeklarn pri Kursku v Rusiji, ki bi jo naj izvedla podjetja iz zavezniških držav, propadel in je Moskva to naročilo izročila Zvezni republici Nemčiji, in ugotovitev, da sovsjetska nahajališča olja niso tako bogata, kot so preje mislili.

Sovjetska zveza črpa sedaj olje na ravni nekaj preko 9 milijonov sodov dnevno in od tega izvažna na tuje nekako eno petino. Dobra polovica gre v satelitske države, ostalo na zahod.

Na Madžarskem so nad povišanjem nejevoljni in so ob objavi novih cen vprašali zastopnika vlade, če bo ta na to povišanje odgovorila s povišanjem cen madžarskega izvoza v Sovjetijo. Vprašani na to ni dal nobenega odgovora. Povišanje cen olja bo pospešilo inflacijo, ki je bila v sovsjetskem bloku omejena na nekako 5% letno, na Madžarskem celo le na 2%. V Jugoslaviji, ki je izven sovsjetskega bloka, je lani inflacija dosegla letno povprečje 32%.

Za manj denarja šibkejša pijače

NEW YORK, N.Y. — Izdelovalci whiskeyja in drugih žganih pijač so prišli do zaključka, da ceno svojim izdelkom ne smejo poviševati, ker bi s tem padla prodaja, zato so se odločili svoje pijače nekoliko "omiliti".

Na policah trgovin z žganimi pijačami je možno videti vedno več takih z 80 namesto s 86 in več "proofs", ali po naše odstotek alkohola so zmanjšali od 43% in več na nekako 40%.

Cene so ostale iste, pijača je nekaj "milejša", pa zato tudi manj — škodljiva!

Francija išče vneto olje ob svoji obali

PARIZ, Fr. — Francija se na se načine prizadeva najti olje na svojih tleh, na kopnem in pod morjem. V zadnjem času so se osredotočili med drugim tudi na morje okoli polotoka Bretagne, četudi ni v tem delu Rokavskega preliva določena točna razmejitev med Francijo in Veliko Britanijo.

Francija istočasno hiti z izdelavo načrtov za pospešeno gradnjo jedrskih elektrarn, ki bodo omogočile zmanjšanje uvoza olja in ji tako pomagale k večji neodvisnosti od tujine v pogledu oskrbe z gorivi.

V Moskvi trdijo, da je "defenle" še živa

Uradni predstavniki so v Moskvi ameriškim skupinam znanstvenikov in gospodarstvenikov dejali, da trgovinske težave ne bodo imele vpliva na druge odnose ZDA in ZSSR.

MOSKVA, ZSSR. — Sovjetski uradni predstavniki zagotavljajo ameriške obiskovalce, da spor zaradi trgovinske pogodbe z ZDA ne pomeni temeljne spremembe v sovsjetski zunanji politiki.

Taka zagotovila so dobile skupine znanstvenikov in poslovnih ljudi, ki so bili pretekli teden skupaj z višjimi sovsjetskimi predstavniki. To bi naj pomenilo, da so ugotovili, da morebitnih težavah v Kremlju praznina in neosnovana.

Po nekaterih vesteh se je zdravje Brežnjeva pretekli teden popravilo in so ga videli, ko se je v avtomobilu peljal v svoj urad v Kremlju iz svojega stanovanja, kot je to delal pred svojo boleznijo.

"Zadan je bil udarec, — toda ne izredno resen," je dejal dr. W. Neal, ki je v Moskvi na čelu delegacije Ameriškega odbora za odnose s Sovjetsko zvezo, sicer načelnik oddelka za mednarodne odnose na Claremont College v Kaliforniji. Razpoloženje na vrsti sestankov, na katerih sta bila med drugimi sovsjetski minister za zunanjo trgovino in namestnik zunanjega ministra, je bilo optimistično, je dejal dr. Neal.

Po njegovih besedah so ameriški gostje dobili zagotovilo, da ZSSR ne bo stavljala nobenih ovir medsebojni trgovini, ki da utegne potreti, in da vprašanja trgovine ne bodo vplivala na druga področja detente.

rasnimi vplivi.

Kapital iz na olju bogatih držav bi utegnil v avtomobilski industriji zavirati razvoj učinkovitejših avtomobilskih in drugih motorjev. Arabci bi skušali zavirati, če ne celo onemogočiti poslovne stike z Izraelom in z drugimi državami, ki jim niso pri srcu. Pri družbah, ki se ukvarjajo z varjenjem piva in s pripravo drugih alkoholnih pijač, bi utegnili muslimanski lastniki delnice zahtevati umik s tega delovnega področja, ko jim Koran prepoveduje uživanje alkoholnih pijač.

Zahodna Nemčija se zaveda svoje povezanosti s svobodnim svetom, posebno še tudi svoje odvisnosti od ZDA v pogledu svoje varnosti. Ko

ZVEZNI PRORAČUN KAŽE GOSPODARSKO STANJE ZDA

Včeraj je predsednik Gerald R. Ford poslal v Kongres predlog zveznega proračuna za prihodnje finančno leto, ki se bo začelo s 1. julijem letos. Proračun predvideva 349.4 bilijone izdatkov — skoraj vsak dan leta po en bilijon — in 51.9 bilijonov primanjkljaja, torej skoraj vsak teden en bilijon.

WASHINGTON, D.C. — Narodno gospodarstvo ni v posebno dobrem stanju, pa se utegne to še poslabšati, nam pravi predsednik ZDA v svojem proračunskem predlogu za prihodnje poslovno leto, ki se bo začelo s 1. julijem letos. Skupno je predvideno 349.4 bilijone dolarjev izdatkov, pa le 297.5 bilijonov dohodkov. Ko bo torej zvezna vlada izdala skoraj dnevno skozi vse leto po bilijon dolarjev, se bo morala vsak teden zadolžiti za po en dodatni bilijon. To so ogromne vsote, tolikih primanjkljajev ni bilo nikdar v mirni dobi, pa predsednik svari, da bo ta porastel še veliko bolj, če Kongres ne bo odobril njegovih predlogov za zmanjšanje nekaterih izdatkov.

Primanjkljaj za tekoče poslovno leto je predviden na 34.7 bilijonov. Od tega odpade 12 bilijonov na vrnitev dela davkov, kar naj bi služilo pospešitvi gospodarske dejavnosti. Če bo Kongres odobril glavne izdatke v obsegu, kot je predsednik predložil, pa ne bo istočasno odobril tudi njihove omejitve, kot jo predvideva proračunski predlog, utegne primanjkljaj v prihodnjem poslovnem letu doseči 70 bilijonov, kar bi preseglo tudi največji primanjkljaj v času druge svetovne vojne.

Predsednik je predložil zvišanje izdatkov za narodno obrambo za 8 bilijonov, v kar je vključeno tudi povišanje vojaške pomoči tujini. Skupno je v novem proračunu predvideno za narodno obrambo 92.8 bilijonov dolarjev, kar pa je zvezano s predsednikovim predlogom omejitve poviškov vojaških plač na 5%, slično, kot je predložil omejitev povišanj vseh ostalih zveznih plač in celo pokojnin Social Security na 5%. Kongres je že včeraj pokazal, da nima namere ta predsednikov predlog sprejeti in odobriti. Veliko je med tem govora o zmanjšanju vojaških izdatkov na drugih področjih.

V ostalih zveznih izdatkih je predvideno povečanje za 36 bilijonov dolarjev ali 11%. Izplačila posameznikom, državam in krajevnim upravam, ki so znašala v

preteklem proračunskem letu 140 bilijonov, bodo znašala v tekočem, ki so bo končalo 30. junija 1975, 173 bilijonov, v prihodnjem pa 190 bilijonov.

Največji porast izdatkov, večji od onega v narodni obrambi, je predviden za podporo brezposelnim tako v neposrednem izplačilu kot tudi v ustvarjanju javne zaposlitve. V tekočem proračunskem letu je predvidenih za te izdatke 12.7 bilijonov, v prihodnjem pa celo 18.6 bilijonov.

Predsednik Ford hoče omejiti zvezne izdatke s tem, da bi povišanje plač in pokojnin na račun inflacije omejil v letošnjem letu na 5% namesto na 9% ali celo več. Prav tako je predložil omejitev izdatkov za Medicare in Medicaid in za nekatere druge socialne programe. To bi naj skupno prihranilo zvezni blagajni v prihodnjem finančnem letu okoli 17 bilijonov.

Kljub velikim zveznim izdatkom in velikanskemu primanjkljaju, ki je v dobri meri posledica gospodarskega stanja dežele, napovedujejo gospodarski strokovnjaki vlade, da bo brezposelnost porasla na 8.1% ali morda še več v letošnjem letu in se prihodnje zmanjšala le za malenkost. Še v letu 1977 predvidevajo, da bo brez posla okoli 7.5% celotne delovne sile.

Če bo podrl predsednik s svojim programom omejevanja porabe olja s povišanjem njegove cene, računajo, da bodo življenjski stroški v letu 1975 rastle na povprečni ravni 11.3%, če pa bo Kongres to preprečil ali uredil kako drugače, pa na nekako 8-9%. Proti koncu leta naj bi inflacija padla na 7% tudi, če predsednikova podražitev olja obvelja.

Zadnje vesti

ATLANTA, Ga. — Predsednik Ford je dejal tu, da je naša prva naloga sedaj zmanjšanje davčnega bremena potrošnikov in zmanjšanje odvisnosti od uvoza olja.

ADIS ABABA, Abes. — Vojaška letala so napadla in uničila dve naselbini v Eritreji, kjer naj bi se držali uporniki, ki so koncem tedna bili zapleteni v ostre boje z vladnimi silami v Asmari. V treh dneh bojev v Asmari in okolici naj bi bilo skupno okoli 400 mrtvih.

RIM, It. — Vlada A. Mora je objavila prehod elektrarn od olja na premog in plin, kar naj bi omogočilo zmanjšanje uvoza olja. Lani so v Italiji cene porastle za skupno 25%.

ADIS ABABA, Abes. — Vlada je objavila podražitev nad 100 podjetij, domačih in tujih, ki uvažajo na debelo socializem. WASHINGTON, D.C. — Državni tašnik Kissinger je razkril ameriški predlog za mednarodno eno ergetsko agencijo. Prepričan je, da se bo cena olja zmanjšala, pa hoče to obdržati nekje na okoli \$8, da bi ne ovirala razvijanja novih

Iz Clevelanda in okolice

Raznašalca iščemo — Ameriška Domovine išče raznašalca ali raznašalko za okolico od 61. do 58. ceste severno od St. Clair Avenue. Naj se oglase v uradu ali kličejo 431-0628.

Domače pecivo — Gospodinski klub Slovenskega delavskega doma na Waterloo Road pripravlja za 11. februar — na Pustni terek — prodajo domačega peciva: Krole in jabolčni zavitek bodo prodajale zgoraj, ostalo pa po eni uri popoldne in spodnji dvorani.

Zastoj Frigidaire — Mr. in Mrs. Joseph Voje, 22671 Ivan Avenue, bi oddala potrebni družini zastoj Frigidaire. Kliče RE 1-2062.

Podružnica št. 25 SZZ — namesto seje — kosilo — Podružnica št. 25 SZZ sporoča, da prihodnjo nedeljo ne bo imela seje, pač pa se bodo članice v soboto, 8. februarja, ob dveh popoldne podale na kosilo v šornovo restavracijo na St. Clair Avenue, kjer bodo počastile častno mater Christino Zivoder in obenem praznovala rojstne dneve tistih članic, ki so rojene v februarju. Katera bi se želela udeležiti, naj pokliče številko 431-6933 ali 431-4659.

Za policijo in gasilce 81 milijonov — Zupan R. J. Perk je predvidel za policijo in gasilce v prihodnjem proračunu mesta Clevelanda 81 milijonov dolarjev, pa stiskal povsod drugod, kjer se je le dalo. Prvi proračunski predlog obsega 109.9 milijonov, od tega 71.9 milijonov za policijo in gasilstvo, dodatni predlog bi naj obsegal 14 do 18 milijonov, ki jih mesto pričakuje od zvezne blagajne.

V Kanadi prodali lani 1.2 milijona novih avtov

OTTAWA, Kan. — Lani so prodali v Kanadi 1.9% več novih avtomobilov kot v letu 1973, skupno 1.2 milijona. Vrednost avtomobilov je narasla med tem za 10% in je znašala skupno 5.92 bilijonov.

V preteklem decembru so prodali 9.1% manj avtomobilov kot leto prej, skupno le 67.892,

ZDA bodo dale Siriji 25 milijonov pomoči

WASHINGTON, D.C. — Državno tajništvo je obvestilo Kongres, da namerava dati Siriji iz posebnega sklada za Srednji vzhod 25 milijonov dolarjev pomoči kot pobudo za njeno zmerno politiko na tem področju.

Vsota ni velika, je pa prva ameriška gospodarska pomoč Siriji po letu 1965.

virov energije. DETROIT, Mich. — General Motors Corporation je objavila, da je njen dobiček lani padel v odnosu na prejšnje leto za 60% in je zato prvič v 30 letih zmanjšala izplačilo dividend.

KAIRO, Egipt. — Sovjetski zunanji minister A. Gromiko je prišel včeraj sem iz Sirije in začel razgovore z egiptskimi vodniki. Iz izjav po razgovoru z egiptskim zunanjim ministrom Fahmyjem je očitno, da med Egiptom in ZSSR ni prišlo tekom teh razgovorov do skupnih gledišč na položaj.

6117 St. Clair Ave. — 431-0623 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

Published daily except Wed., Sat., Sun., and holidays, 1st week of July

Managing Editor: Mary Debevec

NAROCNINA:

- Združene države: \$23.00 na leto; \$11.50 za pol leta; \$7.00 za 3 mesece
- Kanado in dežele izven Združenih držav: \$25.00 na leto; \$12.50 za pol leta; \$7.50 za 3 mesece
- Petkova izdaja \$7.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States
\$23.00 per year, \$11.50 for 6 months; \$7.00 for 3 months
Canada and Foreign Countries:
\$25.00 per year; \$12.50 for 6 months; \$7.50 for 3 months
Friday Edition \$7.00 for one year.

SECOND CLASS POSTAGE PAID AT CLEVELAND, OHIO

No. 20 Tuesday, Feb. 4, 1975

Nočemo preštevjanja

Pod tem naslovom je 26. januarja 1975 verski tednik "Družina", ki ga izdajajo v Ljubljani slovenski škofje, objavil komentar k sedanjemu položaju vere in Cerkve v Sloveniji. Članek, ki je lastnik v SR Sloveniji tako prizadel, da so navedeno število tednika "Družina" zaplenili, se glasi:

V začetku meseca, točneje 10. januarja, je zasedala občinska konferenca zveze komunistov v občini Ljubljana-Bežigrad. Ljubljanski dnevnik je naslednji dan na 6. strani objavil poročilo s te seje. V članku smo med drugim prebrali tudi tole:

"V ospredju razprav pa je bila vsekakor problematika dejavnosti štirih verskih skupnosti v občini.

Konferenca je, glede na zelo široko paleto problemov, od prošelj za novogradnje, adaptacije, nakupe in popravila cerkvenih objektov, prek publicistične dejavnosti cerkve, katehizacije mladine (verouka), do organiziranja otroškega varstva, mladinskih izletov ipd. zadolžila vse osnovne organizacije ZKS, da do 1. aprila letos obravnavajo pojave idejno-politične aktivnosti in vplive verskih skupnosti na svojem delovnem področju in ustrezno ukrepa.

Člani konference so prav tako zahtevali, da se nemudoma izdela spisek vseh "aktivistov" verskih skupnosti, in sicer zato, da bi se laže ognili mnogim čudnim načinom kadrovanja, ki so se dogajali v daljni in bližnji preteklosti, ko je pomembno in tudi vodilno mesto v delovni organizaciji zasedel človek, ki ni razčistil s svetovnim nazorom...

Opozorili so tudi na kadrovanje, ne le v delovnih organizacijah, temveč tudi v šolah. Predvsem velja to za vzgojiteljsko in pedagoško šolo, kar je ozko povezano tudi z vprašanjem delovanja verskih skupnosti. Nevzdržno je namreč, da nam iz dneva v dan prihajajo novi in novi kadri s teh šol, ki so vzgojni v povsem drugačnem duhu, kot ga zahtevata tako ustava kot vse naše resolucije, dokumenti in končno naš vsakdan."

Ponosni smo na ustavo, ki smo jo nedavno sprejeli, saj vsakemu človeku zagotavlja svoboščine in pravice, ki "so omejene samo v enakimi svoboščinami in pravicami drugih in z interesi socialistične skupnosti, ki so določeni z ustavo" (čl. 195 Ustave SRS). Zato takšno pisanje v enem od sredstev družbenega obveščanja zadene kot udarec v oko. Po domače bi mogli pisanje v Dnevniku povedati nekako takole: Izdelajmo si seznam tistih, ki si na takšen ali drugačen način upajo javno pokazati svojo versko pripadnost, da bomo vedeli, komu moramo onemogočiti kariero. Pa naj bo to kariera v družbeno-političnih organizacijah ali pa strokovna kariera v organizaciji združenega dela. Prepričani smo, da je takšno pisanje (ali tudi sklepanje na sejah) v izrečnem nasprotju z ustavnimi načeli.

Ustava SRS je namreč v tem zelo nedvoumna. "Občani so enaki v pravicah in dolžnostih, ne glede na narodnost, raso, spol, jezik, veroizpoved, izobrazbo ali družbeni položaj. Vsi so pred zakonom enaki" (čl. 197). Torej pripadnost te ali oni veroizpovedi ne more (in ne sme!) biti ovira za nobenega občana SFRJ, da bi si izbral delo po svojem okusu in da bi sprejemal bremena tudi pomembnih in vodilnih delovnih mest. "Zajamčena je svoboda dela. Vsakdo si svobodno izbira poklic in zaposlitev. VSAKEMU OBČANU STA POD ENAKIMI POGOJI DOSTOPNA VSAKO DELOVNO MESTO IN VSAKA FUNKCIJA V DRUŽBI" (čl. 202, podčrta ur.). Čudno (in protistavno) bi kadrovanje šele, če ga bodo družbeno-politične in delovne organizacije opravljale na podlagi spiskov verskih "aktivistov". Za poseganje v temeljne pravice vsakega občana SFRJ ima ustava precej ostre besede: "Protistavna in kazniva je vsaka samovolja, s katero se krši ali omejuje človekova pravica, ne glede nato, kdo to stori" (čl. 223).

Ni treba posebne pravne izobrazbe, da bi človek dojel nesoglasje med ustavnimi načeli in pisanjem Ljubljanskega dnevnika. Ko so hoteli (in še hočejo) nemški nacionalisti na Koroškem preštevati slovensko narodnostno manjšino, se je temu ogorčeno uprla vsa napredna javnost. In prav je tako. Pred leti je ves svet s pomilovalnim nasmehom (pa tudi z grenkobo v ustih) spremljal sloviti McCarthyjev "lov na čarovnice". Prosluli ameriški senator je pripravil dolge seznime imen, "črne liste" tistih državljanov ZDA, ki so osumljeni, da so komunisti ali naklonjeni komunistom. Tudi spiske verskih "aktivistov" bi mogli spraviti v kategorijo preštevjanja ali vsaj blizu nje.

Članek v Dnevniku sicer ni pojasnil, kaj misli s pojmom "aktivist". Morda tudi občinska konferenca ZKS tega ni storila, lahko pa sklepamo, da je "aktivist" vsak vernik, ki si upa javno izpovedati svojo versko pripadnost. Zakaj je mogoče takšen sklep? Zaradi preproste ugotovitve, da bi mogli v Cerkvi na Slovenskem na prste prešteti tiste laike, ki se zares angažirajo v smislu koncilskega odloka o laičnem apostolatu. Špiskov duhovnikov pa najbrž tako ni treba delati, saj se nihče od njih ne poteguje za funkcije v družbi.

Kaj več od nedeljskega branja beril, sodelovanja v župnijskih svetih, priložnostnega sodelovanja pri raznih oblikah kateheze ali v publicistiki pa naši laiki v resnici ne delajo. To pa je, menimo, prav gotovo še vedno v okviru Ustave, ki pravi: "Izpolnjevanje vere je svobodno in je človekova zasebna stvar" (čl. 229). Spisek "aktivistov" bi pomenil vmešavanje v človekove zasebne (ali osebne) zadeve, če že odštejemo kratenje ustavnih pravic, ki smo jih že omenili.

Pa še nekaj je, kar prizadene občana SFRJ, če je vernik, a se hkrati trudi, da bi bil dejaven član socialistične samoupravne družbe — in to je nezaupanje, na katerega lahko večkrat naleti. Zapis v Dnevniku je samo potenciranje takšnega nezaupanja. Večkrat smo slišali naše najvišje družbeno-politične delavce, kako so govorili o vlogi vernikov v NOB. Poudarjali so, da so se takrat borili vsi, ne glede na svetovni nazor, socialni položaj ali versko pripadnost. Tudi izgradnja povojne Jugoslavije s socialistično samoupravo ureditvijo je sad žuljev in prizadevanj verujočih in neverujočih občanov. Zdi se, da nekateri o tem sodelovanju nočejo nič več slišati. Kako naj se zdaj počuti, denimo, veren delovni človek, ki vidi pred seboj bogato ustvarjalno pot, a se pri tem zaveda, da bo njegovo ime v spisku verskih "aktivistov" nepremostljiva ovira na tej poti?

Enako nezaupanje v državljansko lojalnost vernih občanov veje iz trditve, da prihajajo iz šol kadri, "ki so vzgojeni v povsem drugačnem duhu, kot ga zahtevata tako ustava (?!) kot vse naše resolucije, dokumenti in končno naš vsakdan". Ta vsakdan torej zahteva ljudi, ki ne verujejo, z drugo besedo, verujoči ljudje niso sposobni tvorno živeti in delovati v tem vsakdanu. Ko bi v duhu ustavnih načel prodrlo v mišljenje vsakega našega človeka prepričanje, da verska pripadnost samoupravnemu socializmu ni škodljiva, bi bilo najbrž konec trditvam, da pomeni "poraz za šolo", če po dvanajstih letih šolanja prihajajo iz razredov ljudje, ki "še niso razčistili s svojim svetovnim nazorom".

Kakorkoli že obračamo pisanje Ljubljanskega dnevnika, se ne moremo izogniti dejstvu, da krši nekatera ustavna določila. Če je časnikar po svoje prikojil razpravljanje in sklepe seje občinske konference ZKS Ljubljana-Bežigrad, potem je konferenca dolžna od časnikarja zahtevati popravek. Če pa je konferenca v resnici zahtevala, naj se nemudoma izdela spisek verskih "aktivistov" (in drugo, kar sodi zraven), potem, menimo, smemo pričakovati javno pojasnilo, kako bo organ ZKS to spravil v sklad z Ustavo SRS.

BESEDA IZ NARODA

Lilija je igrala, Lilija bo plesala

Cleveland, O. — Ko smo bili za 12. januar povabljeni v Slovenski dom na Holmes Ave., sta mene mučili dve skrbi — bo li kaj prida gledalec in kako bodo mladi "lilijaši" spremljali podru — Teto na konju.

Ze pred napovedano uro je bila dvorana polno zasedena in tako moj prvi nepotrební strah odstranjen. Par minut po pričetku igre sem tudi spoznal, da so mladi igralci na trdih tleh, in moj strah, da bo morda vse skupaj "le klavirno", je bil mimo. Ne bi mogli igralci, če tudi bi prišli iz same "Bele Ljubljane" odigrati kaj boljše.

Pred igro sem oprezoval z očmi naokoli in videl sem vsaj polovico čemernih obrazov, z menoj na čelu — med igro in po igri sami pa je vsak imel polna usta sladkega smeha. Od vseh strani si le slišal; — dobro so se odrezali, — ti pa zmajaj ti, — za mesec dni sem se nasmejaj — i.t.d.

Mladi režiserki gospodični Mojci Slak in celi njeni igralski družini vsa čast in pohvala.

Le tako naprej! Barometer dramskega društva Lilija je pokazal, da se Slovenci v Ameriki lahko obdržimo na površju — vsaj še za eno generacijo.

Za dan "vseh norcev godu" — soboto poprej seveda — vabi Lilija na svoje vsakoletno veselo pustovanje.

Enel Francel je meni pravil, da se zna 8. februar izkoti v prav prijeten večer. Veseli Slovenci — "kdo jih ne pozna", bodo igrali take, da bodo na svoj račun prišli mladi in stari. Polke take, da bodo premaknile kri po najbolj poapnelih žilah, — melodični valčki se bodo vili gor in dol in naokoli. Tudi precej moderne muzike bo, tiste muzike, ko pari zasanjeno zapro oči in se tesno naslanjajoč drug na drugega podajo v pozabljenje, da jih rarel veter komaj gibno nosi naokoli.

Maškare, te so še posebej povabljene. Če sem prav razumel bodo maškare imele prednost

IZPOD ZVONA SV. ŠTEFANA IN OKOLICE

CHICAGO, Ill. — (XXIX.) — Pod novo vlado smo lažje zadihali tudi na prosvetnem polju. Obnovljeni sta bili Prosvetni zvezi v Ljubljani in Mariboru. Tudi na področju mladinskega gibanja je zavela nova pomlad. Ni bil obnovljen Orel, kakor bi se bilo spodobilo. Osnovala se je Fantovska zveza v Ljubljani.

Niti se ni smela imenovati Slovenska Fantovska Zveza, ker je bilo to proti centralistični ustavi, ki ni priznala različnih narodnosti v državi, ampak je hotela vse spraviti v en sam kalup — "jugoslovanski narod". V Mariboru smo takoj krepko poprijeli. Izpod okvirja KA smo šli na bolj samostojno pot. Pri škofijski KA sploh menda niti vedeli niso, kaj hočejo. Bila so različna gledanja. Eno je imel škof Ivan Jožef Tomažič, drugo prelat Cukala, tretjo Drago Oberžan. Soglašali so v tem, da KA ni organizacija, ampak le "gibanje", ki ne potrebuje posebnega vodstva. Temu sem se uprl na dek. sestanku v Slov. Bistrici. Tajnik KA č.g. Franc Kolenc je govoril v tem smislu. V mojem predavanju pa sem odkrito povedal, kako mislimo mi okrog Fant. Kat. Akcije. KA je res gibanje, ki pa mora imeti določeno vodstvo pri škofiji, po dekanijah in v farnem občestvu. Slabo sem naletel. Č.g. Kolenc me je zatožil pri škofu. Ta mi je dal vedeti pri sprejemu ob priliki njegovega godu: "Vi pa govorite na sestankih tako, kot si KA zamišljamo pri škofiji." Nisem takrat odgovoril. Enkrat pozneje sem bil spet na škofiji. Škof je bil nekam dobro razpoložen in izredno priazen. Opomnil sem ga na njegovo opazko in mu kratko povedal, kako si pri FKA zamišljemo KA. "Morda imate Vi prav, kdo ve. To bo pokazala bodočnost", mi je rekel. Pri škofiji so zahtevali, naj nosimo škofu v pregled vse članke, ki bodo objavljeni v "Našem Domu", ki je bil nekako glasilo FKA. Urednik č.g. dr. Jože Meško. Ko smo pa videli, da škof popravlja le slovniške napake, smo pri FKA kratko rekli: "Tega pa ne". Nismo več dali v pregled nobenega sestavka ND. Pa je šlo ravno tako naprej. Tudi na škofiji ni bilo pritožbe. Sprememba l. 1935 nam je prišla prav. (Dalje sledi.)

Zadnje nedeljo v januarju smo imeli spet mladinsko slovensko mašo. Bila je prav lepa udeležba. Župnik p. Tomaž je v pridigi povedal, da število slovenskih duhovnikov v naši deželi upada. V Lemontu niso imeli 30 let nobene slovenske nove maše. Tudi med škofijskimi duhovniki je le malo takih, ki so se odzvali božjemu klicu. Izrazil je upanje, da se bo med sedanjo slovensko mladino našel kdo, ki bo šel za božjim klicem. Učenci slovenske šole so pod vodstvom ge. Fanike Humar lepo zapeli pesem še gori ljubezen. Sestanek pod cerkvijo je bil tokrat kar lepo obiskan. Predsednik Ligne podružnice g. Andrej Remec je podal poročilo o sestanku učiteljev slovenskih šol iz Amerike in Kanade. Ponekod, n. pr. v Clevelandu in v Kanadi so zaorali prav na globoko. Ravnateljica šole pri Sv. Štefanu ga. A. Gaber je dodala nekaj vzpodbudnih besed. Povdarila je, da je uspeh šole odvisen predvsem od staršev. Starši naj govorijo z otroci le slovensko in naj se zanimajo, kaj se otroci v šoli učijo. — Tukaj bi dostavil, da bi bilo prav uvesti domače nauke. In še eno vprašanje: Kje so naši mladi slovenski lektorji...?

V farnem glasilu večkrat bemo o zaslužnih možeh laičnih, ki so kaj velikega storili za družene države. Ali bi se ne našel kdo, ki bi kaj napisal o našem svetniškem škofu Frideriku Ba-

ragi, ki je položil temelje sedanji marquetski škofiji?

Postni čas bo kmalu. Zopet bomo imeli ob petkih slovenski križev pot. Slovenci iz okolice, mislite že sedaj, da bo udeležba prav lepa. Ne le ženske, ampak tudi možje, saj v soboto ni dela.

Radi delovanja tajne ameriške službe C.I.A. je precej govorjenja, pa tudi pisanja. N. pr. o posegu v čilensko notranjo politiko, kjer so generali vrgli predsednika-komunista Allendeja. Ni ga škoda. Sedem milijonov dolarjev je šlo v ta namen. Predsednik Ford je zagovarjal ta poseg, češ da je bilo to storjeno v dobro čilenskega naroda in ameriškega ljudstva. Ni za verjeti. Kdaj so se ameriški in drugi politiki brigali za dobro kakega naroda? N. pr. v Jalti, kjer sta Roosevelt in Churchill izročila kar polovico Evrope svojemu "zavezniku" Stalinu. Ali je bilo mar to v dobro teh sedaj od komunizma podjamljenih narodov? V Chile imajo ameriški magnati bogate bakrene rudnike, katere je Allende zasegel. Za to je šlo. Ko so generali vrgli Allendeja, so ti vrnili te rudnike njihovim prejšnjim lastnikom. Kako se godi čilenskemu ljudstvu, to je postranska stvar. Da tudi sedaj ni vse lepo in v blagor ljudstva, dokazujejo protesti čilenskih škofov.

Slovenska radijska ura ima sedaj novo postajo in novi čas. Govoril sem z nekaterimi, ki so poslušali. Pritoževali so se, da so velike motnje, kar pri tako veliki postaji, kot pravijo, da je, ne bi smelo biti.

Skavtska organizacija v Chicagu je v lanskem letu po številu članstva padla skoro za polovico. Daily News poroča, da so bile mnoge nerednosti pri vpisovanju članstva. Izkazovali so neresnične številke in več skavtskih skupin je bilo samo na - papirju.

Število brezposelnih je v prvem tednu januarja 1975 v Illinoisu poraslo za 23.000. In jih bo vsak teden več. Governor D. Walker predlaga \$4.5 milijonov za večja javna dela.

Komur Bog ni dal razuma, temu ga tudi kovač ne skuje.

Potnik vpraša domačega človeka: "Kako daleč je do bližnjega trga?" Ta mu odgovori: "Če greste naravnost, dve uri, če greste naokrog, pa samo pol ure." "Kako to," vpraša potnik, "Čisto enostavno. Če greste naravnost, boste našli tri gostilne, če pa bolj naokrog, pa nobene".

V Chicagu imamo srečo. Malo ali skoraj nič snega. Ravno danes je obletnica, ko je 26. jan. 1967 sneg zasul naše mesto tako, da se je tri dni kopalo iz njega. Lepo vse pozdravlja

"Toti Stajerc"

V Jugoslaviji bo uveden poskusni zakon za en mesec?

OAKLAND, Kalif. — V jugoslovanskem parlamentu so predložili osnutek zakona, ki odreja obvezno za vse one, ki se nameravajo poročiti, da morajo živeti vsaj za dobo enega meseca v poskusnem zakonu.

Po tem osnutku se mladi pari ne bodo mogli civilno-pravno poročiti, če ne predložijo dokazila, da sta zaročenca vsaj en mesec preživela v poskusnem zakonu. Ta dokaz naj bi nadomestil starokopitne, buržujske oklice.

Inozemski listi, ki o tem poročajo, podčrtujejo dejstvo, da bo tako Jugoslavija šla v zgodovino kot država, ki je prva in tudi edina uvedla obvezni vsaj enomesečni koruzni zakon.

Zakonodajalec opravičujejo to kot sredstvo, ki bi naj omejilo strahoten porast razporok, saj

dvajset od sto sklenjenih zakonov konča že v prvih mesecih z razporoko. Tudi na število splavov, ki je v Jugoslaviji zakonit, gledajo mnogi resni komunistični zdravniki z zaskrbljenostjo.

V letu 1973 je bilo v mestu Beogradu vpisanih 19.000 rojstev proti 45.285 zdravniško odpravljenih in za to registriranih splavov. Koliko je bilo splavov povzročenih na črno, ne pove nobena statistika.

V celi Jugoslaviji je število registriranih splavov isto leto preseglo 300.000.

Sicer se temu ni čuditi, saj Jugoslavija prednjači v liberalnosti zakonodaje, ki ureja splav. Že v ustavi je pisano: Vsaka ženska ima pravico, da prostovoljno odloča o splavu. Katastrofa, ki preti radi tega celemu narodu, je alarmirala tudi dober del resnih komunističnih zdravnikov. Dr. France Novak, mož Vide Tomšič, eden glavnih zagovornikov splava, je izjavil: Dosedaj je večina ginekologov zagovarjala splav, od sedaj naprej pa moramo posvetiti vse naše moči, da se splavom izognemo. In njegovo mnenje deli tudi dr. Bogdan Tekavčič, profesor in vodja ginekološkega oddelka v Ljubljani. Naj še omenimo, da se je možu pridružila tudi Vida Tomšič.

Toda vrnimo se k osnutku zakona, da se nobeden ne bo mogel poročiti, če ne dokaže, da je živel z nevesto vsaj en mesec na koruzi.

Urednica Tita Skrl vzdržuje mnenje, da ni pametno, da bi se kdo poročil, če se zakonca prej "temeljito" ne poznata. Seveda bi se morali poprej zgraditi udomni apartamenti, ki naj bi se dali zakonom na razpolago za "vaješko dobo" vsaj enega meseca.

Resnici na ljubo naj omenimo, da ima osnutek kritike tudi med komunisti. Zakaj uvesti obvezno vaješko dobo, ko je pa vendar znano, da mnogi ne držijo predporedne čistosti v preveliki časti?

Časnikarka Bernarda Rakovec želi vedeti, kje naj bi se tak zakon na poskusni vršil: v hotelu ali doma, vsaj dokler niso zgrajeni predlagani apartamenti.

Pravi, da si je težko predstavljati mamico, ki z gorkim zajtrkom na pladnju zbudi parček in ju vpraša: Otroka, ali sta to noč sladko spala?

K. S.

Eiffelov stolp bodo ohranili

PARIZ, Fr. — Zadnje tedne so bili Parižani v skrbeh za Eiffelov stolp, simbol prestolnice ob Seini. Razširile so se govori, da ga bodo podrli zaradi izgube.

Ni znano, kdo je vrgel novico v svet. Pravijo, da je znana osebnost izjavila v veseli družbi, da je v Parizu nekaj stavb in objektov, ki so sama izguba in ki bi jih bilo treba podreti, med drugim tudi stolp.

Več tisoč Parižanov je ob novici napisalo protestna pisma. Naslavljali so jih na uredništva listov in na družbo, ki upravlja Eiffelov stolp. Družba je sklicala tiskovno konferenco, na kateri je sporočila, da stolp nikakor ne prinaša izgube. Obiskovalci so lani plačali okoli 16 milijonov frankov vstopnine, torej mnogo več, kot znašajo vzdrževalni stroški. Tehnično čudo torej ostane. Hidraulične in mehanične naprave v njem so še iz časov zgraditve.

Slike iz revolverja

NEW YORK, N.Y. — Neko podjetje je izdelalo fotoaparat v obliki revolverja. Lastnik ga naravna na predmet, ki ga hoče slikati, in pritisne na petelina.

Novost je zasnovana kot zaščita pred roparskimi napadi. Ob pogledu na "revolver" se napadalec ustraši, hkrati pa je že fotografiran.

KANADSKA DOMOVINA

Iz slovenskega Toronta

Z vsega sveta

Zadnja nedelja v januarju je bila posvečena svetniškemu škofu Baragi. Bil je velik mož pri Bogu in pri ljudeh, velik za svoj narod, velik za druge. Med Slovenci v Torontu že precej let deluje krožek, ki nosi njegovo ime: Baragov misijonski krožek. Njegova naloga je, da vzdržuje med rojaki zavest dolžnosti do misijonov, zlasti do slovenskih. Če bo v ljudeh ta zavest dolžnosti živila, potem bo misijonska fronta za božje kraljestvo uspešna; če bo slovensko zaledje pozabilo na sinove slovenskega rodu, ki se trudijo v misijonih, potem bodo ti zgubljeni v velikem svetu poganstva. Krožek tudi zbira denarna sredstva in istočasno molitvena sredstva za naše misijonarje. Molitvena sredstva se prelivajo v nebo, proseč blagoslova, denarna pa odteka po širnem svetu in obiskuje naše rojake-misijonarje. V letu 1974 je krožek zbral in "pridelal" čez pet tisočakov denarne pomoči. Razposlal jo je po vsem svetu. Največ darov je šlo na pot v jesenskem času, da so jih misijonarji dobili še pred Božičem. In potem prihajajo na blagajnika pisma polna bogate vsebine. Ko bi darovalci, ki se spominjajo misijonov, mogli čuti pravo vsebino teh pisem, potem bi mogli zaslužiti njihovo duhovno bogastvo. V njih so čustva hvalečnosti in ta prevladujejo; iz njih diha veselje in navdušenje. Ti božji garači si od svojega počitka, često od potrebnega spanja, kradejo čas, da morejo dobrotnikom povedati, kako potrebne in močne so vezi, ko oni na fronti čutijo, da zaledje stoji za njimi. Koliko dobrega morejo misijonarji narediti z darovi, ki jih prejmejo iz zaledja. Koliko moralnih moči doteče k njim samim, ko vidijo, da pri težkem delu niso sami, niso pozabljeni. Koliko molitvenih vezi se spleta na ta način in koliko blagoslova kliče to delo na tiste, ki se ga udeležujejo. Naj sami spregovorijo:

Južni Vietnam, Thu Duc. — "Topovi grme in mlada življenja krvave, da bi rešili kraljestvo zavladalo. Mi smo tu vsi proti komunistom, seveda napake, ki jih socialni red v večni vojni rodi, je treba tudi sanirati. S puško v roki in s sveto besedo v Evangeliju je treba brniti vrednote, ki jih je božji Sin prinesel." Vaš vdani in hvaležni Andrej Majcen."

Chile, Santiago. — "Vsem mojim starim znancom in prijateljem, članom Baragovega misijonskega krožka moj vdani in hvaležni pozdrav. Za poslano sem Vam neizmerno hvaležna. Molila bom za vas in prosila Ti-

stega, od katerega pride vsak dober dar, naj blagoslovlja vas in vaše družine. Hvaležna in vdana sestra Lidija Krek."

Južna Afrika, Koelenhof Cape. — "Z veseljem vam pošiljam sliko nove cerkve, katero ste tudi vi pomagali zidati. Posvetil jo je kardinal iz Cape Town-a v čast sv. Duhu. To je bila velika, slovesnost. Seveda cerkev še ni vsa plačana, ker so cene lanske leto rastle. Prihodnje leto meseca marca želimo zidati novo stanovanje za afriške sestre, ki se bodo posvetile katehezi, otroškemu vrtcu in obisku revnih družin. Redemptorist p. Smith ima to naselbino v oskrbi in jih zelo potrebuje. Začeti pa moramo takoj, da nam država ne vzame zemlje in gradbenega dovoljenja. Vidite, da smo zopet pred resnim problemom. Kadar vam bo spet mogoče priskočiti nam na pomoč, spomnite se nas. Med tem pa mi tukaj molimo za vas in za vaše namene. Lepe misijonske pozdrave vsem, ki delajo z vami za pomoč misijonarjem. Sestra Therese Benigne Steh, O.S.F.S."

Japonska, Tokyo. "Vam in vsemu Baragovemu krožku — iz srca "Boglonaj" za tako velik misijonski dar 100 dolarjev. Iz srca Vam želim, ... da ostanete "misijonom ob strani". V tem je iskanje božjega kraljestva in vse drugo se nam bo navrglo pravi naš Gospod Jezus, prvi misijonar. Res iz srca hvala za vsak cent in dolar, ki mi tako koristita. Vsak pomeni vaše žrtev za kitajski misijon, ki ste ga v tem letu podpirali učinkovito tudi z molitvijo, kar vam vse sam Bog povrne! Brez molitve za misijone si misijonskega dela sploh ne morem zamisliti. Misijoni so sodelovanje z milostnim božjim vabilom; iniciativa je pri Bogu in šele potem pri človeku; molitev je zveza z božjim arhitektom; pa naj bo v obliki prošnje, dela ali pogumno darovanega trpljenja. Vaš Baragov misijon si krožek sem vključil v koticke svoje dnevne maše. Z vdanimi pozdravi, ostajam Vaš Vladimir Kos."

To so slovensko-misijonski glasovi iz: Čile, Južne Afrike, Južnega Vietnama in iz Japonske. Drugič pa od drugod.

Misijonski por.

Iz Slovenske pisarne

Dobili smo dve novi knjigi in sicer iz Buenos Airesa. Ljudje so o teh dveh delih že brali drugje in slišali, da sta na trgu. Ali zavoji knjig danes potujejo po svetu zelo počasi. To smo videli pri "mohorjevkah", kako pozno so prispele.

Knjigi, ki bi jih danes radi pokazali in priporočili našim

bralcem, sta: "Revolucija pod Krimom" in "Taboriščni arhiv priča".

"Revolucija po Krimom" so spisali pok. izanski župnik Janez Klemenčič, dekan Ciril Milavec, nekdanji župnik v Zelimljah, in dr. Filip Žakelj. Naslov knjige jasno pove, kaj je njena vsebina: dogajanja pod Krimom od razpada prve Jugoslavije do odhoda v svet leta 1945 meseca maja. Knjiga stane \$4. Obsega 295 strani in ima veliko fotografij krajev, dogodkov in ljudi. Knjiga je dvomlajevca v pouk, tistim, ki so vse to doživeli, v osvežitev spomina, mladim pa v opozorilo, kaj prinaša komunizem.

"Taboriščni arhiv priča" je zbirka pričevanj-dokumentov, ki so nastali v taboriščih na Koroškem, potem, ko je bila od tam vrnjena slovenska narodna vojska. Knjiga obsega 304 strani. Dokumente in mnogo slik je za tisk pripravil in priredil dr. Filip Žakelj. Knjiga stane \$4. Za naročila po pošti je treba poštnino posebej vračunati. Ko bomo letos praznovali, ali se vsaj spominjali 30-letnice odhoda od doma, je prav, da bi šli skozi to obletnico s temi knjigami v rokah.

Uprava Slovenske pisarne
618 Manning Ave.
Toronto, Ont. M6G 2V9

Pustni banket

TORONTO, Ont. — Kdo se ne bi spomnil pusta doma? Kako pestro je bilo včasih doma ob takem času. Se so spomini živi in ko pridemo v ta čas, nehoti zaželimo obuditi to veselo slovensko tradicijo.

Slovenski dom priredi 8. februarja tradicionalni pustni banket v svojih prostorih na 864 Pape Ave.

Maske so zelo dobrodošle, Slovenski dom jim da celo polovično vstopnino, če se pravočasno prijavijo. Seveda je vse zelo dobrodošlo: od ljudozdrcev, piratov in Indijancev. Najboljša maska dobi nagrado!

Na okusno večerjo in prijetno pustno zabavo ste vsi prav srčno vabljeni! Začetek je ob 7.30. Na svidenje v Slovenskem domu!

V soboto, 18. januarja, je Slovenski dom praznoval 10-letnico svojega obstoja s svečanim banketom, kateri je zares lepo uspel. Prišli so zastopniki pokrajinske vlade kot G. Nixon, potem zastopnik federalne vlade g. Haidasz s soprogo, zastopnik srbske cerkve St. Mihaela g. Milojević s soprogo in drugi gostje. Dr. Peter Klopčič se je v imenu Slovenskega doma zahvalil bivšim odbornikom za vse poštovno vredno delo in jih prosil, naj še v naprej tako prijateljsko sodelujejo za uspeh Slovenskega doma.

L. G.

DOMA IN PO SVETU

Posebna kraljeva komisija, ki je preiskala policijsko preiskavo v Landmark Motor Inn Hotelu 11. maja lani, je prišla do zaključka, da je bila preiskava zakonita in utemeljena, da pa je bilo "neumno in nepotrebno" sleči in pregledati telesno vseh 36 žensk, ki so jih našli v prostorih.

Načelnik policije za Niagarsko okrožje Andre Millejourn je po sodbi komisije postopal neodgovorno, vendar v dobri nameri, ko je ukazal telesno preiskavo vseh v gostilniških prostorih prijetih žensk.

Vsi italijanski mesarji so pretekli teden zaprli za en dan svoje mesnice v znak protesta proti visokim cenam in slabi prodaji mesa. Eden od mesar-

jev, ki ima nekaj "mesni butique", je obtožen, ker je prodajal telečje meso po \$10.50 funt.

Mesarska zveza zahteva odpravo prometnega davka in ukinitve prepovedi uvoza mesa v Italijo v skladu v odredbo Evropske gospodarske skupnosti, vlada naj bi uporabila 46.5 milijonov dolarjev podpore EGS za podporo nakupu mesa revnih ljudi.

Učiteljica: Nocoj bo Lunin mrk. Upam, da vas bodo starši pustili pokonci, da ga boste lahko gledali.

Učenec: Na katerem kanalu?

V Sloveniji je režim začel pritiskati na Cerkev, še bolj pa neposredno na vernike, ki jih označujejo za "aktiviste". Aktivisti so komunističnim oblastem vsi, ki izpolnjujejo svoje verske dolžnosti javno in se pri tem ne ozirajo dosti na to, kako gledajo na to komunistične oblasti.

Ko so zadnji komunisti v Ljubljani sklenili katoliške "aktiviste" prešteti in popisati — da bi jih lahko izključevali iz vseh važnejših služb in položajev — so se slovenski škofje oglasili in izjavili, da je to proti ustavi in da se zato katoliški "aktivisti" v Sloveniji ne bodo dali preštevat.

Ustava govori o verski svobodi, toda to ne pomaga nikomur nič, ko se državne oblasti ne bri-gajo za ta ustavno določilo in gledajo na vse resnične dejavne katoličane kot na sovražnike režima in "socialističnega reda".

Delavske unije so odločene zahtevati povišanje plač, ki naj ne odpomorejo samo porastu cen zaradi inflacije, ampak naj tudi dvignejo stvarno kupno moč njihovega zaslužka.

Indira Gandhi, predsednica indijske vlade, je ob 25-letnici neodvisnosti Indije dejala, da se "megla, ki je ležala nad Indijo z ZDA, dviga", pa v govoru na drugem mestu pokazala očitno nerazpoloženje do ZDA.

Njena neuvrčenost je še vedno zelo blizu in naklonjena Moskvi, pa daleč in sovražna Washingtonu, pri tem pa še vedno pričakuje, da bodo ZDA Indijo podpirale. Seveda pričakuje isto tudi od Kanade, s katero je prišla navzkriž lani, ko je očitno iz plutonija, pridobljenega iz reaktorja, ki ga je dobavila Kanada, izdelala in preskusila prvo jedrsko bombo za "mirnodobsko" rabo.

Quebec in Francija se razgovarjata o obsežnem skupnem načrtu za James Bay, kjer gradijo velikanske elektrarne. Poleg njih naj bi zgradili napravo za plemenitenje urana, ki ga potrebujejo francoske jedrske elektrarne. Francija naj bi financirala ta del programa, ker bi služil itak v glavnem samo njej.

Quebec bi tem napravam dobavljal elektriko iz novih elektrarn, za katero trenutno nima še nobenih drugih odjemalcev. Celoten program bi naj stal 12 milijonov dolarjev, toda njegov del, ki bi ga Quebec izvajal v sodelovanju s Francijo, mora dobiti preje odobritev kanadske vlade. Četudi je precej pomislekov, gospodarskih in v pogledu čuvanja okolja, sodijo da bi Ottawa le ugnila dovoljenje iz obzirnosti do Quebeca.

Raznašalci pošte zahtevajo najmanj \$100 poviška pri svojih tedenskih plačah, oziroma \$2.50 poviška na urne plače. Te znašajo sedaj največ \$4.44 in bi povišanje torej zneslo 57%.

"Moj sin in snaha sta našla za-

nesljivo sredstvo proti porastu izdatkov za hrano," je pripomnila mati sosed. Ta je hotela

Lov nekdanj v Sloveniji in zdaj v Kanadi

GEORGETOWN, Ont. — Ze sikomu od nas porodi želja, da bi poskusil lovsko srečo. Tudi mene se dostikrat polasti to veselje, zadenem puško na ramo, pa hajdi v gozd. V gozdovih okoli našega kraja Georgetown-a v Ontariju je največ majhnih zajcev (catantel), pa tudi precej velikih zajcev (jack), jerebic, fazanov, rac, gosi in srn.

Vsa ta divjačina ima zelo dober sluh. Če lovec stopi nerodno, zbeži živalica že pol milje pred njim. Zato ni nič manjša umetnost priti v gotovo bližino, kot pomeriti in zadeti.

Skoraj vse poletje me je izžival postaven gosak. Vsak večer, ko se je zmračilo, je prišel v jezero, si nalovil nekaj žab ali ribic, nato pa noč prebil na samotnem štoru. Ko so prišle krajeve pit vodo, se jim je umaknil za kakih 30 čevljev, pa se zopet vrnil. Vsakokrat, ko sem se približal bregu jezera, je odrčal in se vrnil šele čez nekaj dni.

Pa je prišlo zgodnje jesensko deževje in gosta megla. Do kože premočeni smo prenehali z delom na stavbi. Hitro sem se preoblekel in šel loviti race. Dež je tolkel z vso silo in veter mi je s kapljami zalival oči. Neopaženo in tiho sem se stisnil za drevo. Gosak je nervozno krožil po jezerski gladini, kar mi je povedalo, da sluti nevarnost. Njegovi goski sta ga spremljali in obkrožali. Počakal sem, da so se umirili. Nato sem vrgel kamen. Vsi trije so planili kvišku. Tedaj pomerim! Nišalo in muha se morata ujeti, ujeti pa se mora še tretje, to je žrtev, ki jo meriš ali ciljaš. Samo trenutek časa, morda namakneš še par inč pred glavo, pritisneš... Gosak je padel, pomerim v drugo, goska je omahnila, naložim v tretje, toda pobegla goska je bila že predaleč...

Čisto nekaj drugega so bili divji lovci ali raubšci. Raubšci je odšel v gozd brez puške in brez psa, največkrat s sekuro na rami. V bližnjem skrivališču je pobral vojaško puško ali staro šrotarko. Po gozdu je hodil tiho kakor duh, nobena suha veja mu ni počila pod nogami. Imel je svojevrstno lovsko taktiko.

Divji lovec je zagledal srnjaka kakih 300 metrov pred seboj. Rahel veter mu je pihal v hrbet. Marsikdo bi mislil, da je divji lovec hotel poskusiti srečo in se približati srnjaku. Pa tega ni storil, pač pa se je potuhnil, prihujeno kakor lisica obšel dolino in se z druge strani prithotapil proti vetru.

"Jožetu je spet drv zmanjkalo," je sosed pomežiknil sosedu, ko sta se raubšci in njegova žena upirala in vlekle dvokolce, založeno z dračjem in vejami. Oba sta namreč vedela, da je pod dračjem sveže ustreljeni srnjak.

Bilo je leta 1942. Partizanski komandir je pripravil napad na postojanko K. V bližini te postojanke so bile samotne kmetije. Partizani so se že v naprej zmagoslavno postavljali čez zmeleli in postrelili jih bomo kakor zajce. Stari kmet je pa takole rekel partizanskemu komandirju: "Veste, kaj vam pravim, tam gori so sami raubšci, raubšci pa nikoli ne strelja, da ne bi zadel." Partizani so res napadli in se umaknili z ogromnimi žrtvami.

Prišli smo v našo domovino Kanado. S seboj smo prinesli pridne roke, pa tudi veselje do lova in športa. Ko zamrzne naša lepa kanadska zemlja, se mar-

vedeti: Kako? In mati je odgovorila:

"Kupila sta si avto in se sedaj vozita k nam na obed!"

*

Ottawa je odložila po posebni komisiji priporočeno gradnjo novega letališča Pickering pri Torontu, pa tudi povečanje sedanega Malton.

luknjo. Mnogi nastavljajo zanjke nad luknjo ali pa nad stezo, kjer zajec običajno teče.

Takih in podobnih trikov je veliko, ki pa vsekakor niso častni za lovca. Jaz sem vedno obsojal tudi tiste ljudi, ki zastrop-ljajo živali. To ni prav. Bodi lovec ali nič!

Letos so mi podivjani psi naradili veliko škode pri ovcah. Pa če bo zapadlo le en čevljev snega, bodo tudi ti prišli pod strel. Vsekakor pa bo morala tudi država spremeniti ali postaviti druge zakone zaradi preobilice podivjanih psov. Na farmarskem tržišču vidim vsak teden ljudi, ki ponujajo zastoj mlade psičke ali mucke, prosijo ljudi, da jih vzamejo. Vozil sem za kmetom, ki ni mogel nikomur oddati treh malih psičkov, pa nenadoma ustavi, vrže psičke ven in jih nažene v gozd. Zakaj pa jih ne oddaš v Human Society, sem ga vprašal. Zato, ker računajo po tri dolarje za vsakega, mi je odgovoril farmar.

To se ponavlja dan na dan, mesec za mesecem, leto za letom. Ti psi potem podivjajo in napadajo poleg ovc tudi govejo živino. V tukajšnjih časopisih večkrat čitamo: Pobjajte podivjane pse itd... Če bi oblast objavila, pripelje pše ali mačke, ki so vam odveč, na določeno mesto, kjer bi jih prevzela zastoj, ljudje gotovo ne bi spuščali živali, ki jih ne marajo, v gozdove. Danes občine plačujejo ljudi, da lovijo pse. Če pa kdo odda psa oblasti, pa mora plačati, včasih tudi po deset dolarjev.

Naravno je, da so ti podivjani psi najhujša nadloga za divjačino. Večkrat sem že opazil, da so tudi po štirje psi tekli, kakor vojaki v strelcih in polovili vse, kar so dosegli. Najhujša je psi-ca z dorašlimi mladici. Ob hudi zimi napade ta ali celo usmrti doraščenega konja ali kakega drugega psa.

Napisal sem mali odlomek iz mojega življenja. Prav lepe pozdrave uredništvu in bralcem Ameriške Domovine!

France Leben

CLEVELAND, O.

MALI OGLASI

V NAJEM
Štiri sobe zgoraj na 15805 Arcade Ave. na novo dekorirano, garaža. Kličite 486-7874.

—(22)—

EUCLID ZIDAN DUPLEX
5-5, na Lake Shore Blvd. dve spalnici, kopalnica zgoraj, spremena soba, jedilna soba in kuhinja na prvem, rekreacijska soba, dvojna garaža. Dobra investicija. V zgornjih štiridesetih.

NOVA HIŠA V EUCLID
od E. 260 St. tri spalnice, z aluminijem obita, 1½ kopalnica. Polna klet. Kompletno vdelane (built-ins) in popolno karpetirana. Se lahko takoj vselite.

GLEN DRIVE
Od Route 91 nov z aluminijem obit ranč, dvojna priključena garaža. Polna klet. Delana po naročilu, z vgrajenostmi, 1½ kopalnica, karpetirana. Se lahko takoj vselite.

LAKE OKRAJ—SPLIT LEVEL
Lake Shore Blvd. krasna hiša s trebi spalnicami, rekreacijska soba, ognjišče na drva, formalna jedilna soba, vse vgrajeno v kuhinji. Zidana odspredaj, dvojna priključena garaža. \$45,000.

UPSON REALTY
UMLA
499 E. 260 St. RE 1-1070
Odpirto od 9. do 9.

(22)

PENSIONER
Nice room in exchange for light duties. Dependable. 321-0293.

(22)

Help wanted Male or Female
JANITOR WANTED
Janitor needed at St. Mary's Church. Anyone interested call 761-7740. Living quarters available.

(x)

CHARTER TORONTO -- LJUBLJANA 1975

- 27 Juni do 26 Avg. CENA \$379.--
- 27 Juni do 4 Avg. vključno zavarovanje
- 3 Juli do 5 Avg. PARTLJAGA Lbs 66
- 10 Juli do 4 Avg. Boeing 707
- 10 Juli do 19 Avg. CIMPRESNJE
- 4 Avg. do 19 Avg. PRIJAVE!
- 4 Avg. do 26 Avg.

Na razpolago tudi JAT in AIR CANADA čarterski v ZAGREB, in iz Jugoslavije. MLADINA do 22 let poseben popust iz Kanade. NAVADNE KARTE VSEH VRST.

Nov 2 do Nov 19 BUENOS AIRES
Grupa \$511 in \$139 Hoteli.
Potni listi, INCOME TAX, vizumi

PETER URBANC, javni notar
DR. KAREL ZUZEK

KOMPAS EXPRESS

635A Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6G 1K8
tel 534-8891

VELIMIR DEŽELIČ:

KRAGULJ

ROMAN IZ 9. STOLETJA

Kadar je jasen zrak kakor oko, kadar se na skrajnem robu obzorja

rišejo gore, brda in holmi. Kratka je bila vest, ki jo je prejel sinkrit Georgij Polata o Konstantinu: "Odrekel se je temu življenju filozof ter se umaknil na samotni kraj ob morju; tam je prebodel dan in noč v molitvi. Od tod se je odpravil na goro Olimp k bratu Metodu; zakaj tudi Metod, bivši knez v neki slovenski pokrajini, je zapustil ta svet, ko je spoznal blodnje in zemeljske teme. In oba brata molita zdaj na gori ter se poglabljata v knjige brez konca in kraja."

"Odšel je k očetu s črnimi plašči in belimi dušami!" je povedal Georgij Polata deklici Mirijam.

A deklica se je zveselila nad belo dušo Konstantinovo, zakaj videla je, da je in bo ostala ta duša v veke bela. Prevzelo jo je, da je zapela akatist blagoslovljeni Devici Mariji:

Božja mati, vojvodinja, zmagalka, iz zla si nas izvlekla, hvala Ti! Še za naprej, nezmagana, mogočna, nadloge vsake reši nas! Naj ti pojemo presrečni: Raduj se, nevesta nebes!

V sobi bolehnice cesarice Teodore je bil opat Nikolaj, a s seboj je imel duhovnika, katerega je patrijarh Ignacij pravkar posvetil, olimpijskega begunca — novomašnika Konstantina.

Bil je tu tudi logotet Teoktist in živo govoril na srce Konstantinu, da bi ga zadržal v Carigradu kot dvornega duhovnika, če že noče stopiti v nobeno državno službo.

"Dela je veliko, a delavcev malo," je govoril Teoktist; "sebično je, bežati v samoto in reševati samo lastno dušo, ko neprijatelj žanje po božji njivi in duše kristjanov padajo kakor snopje. Potrebni so puščavniki, a so tudi potrebni delavci Kristusovi. Tisti, ki jim je dano, da govore in uče, naj ne bodo luč pod mernikom. Evropo tepe s severa in jo zadeva v srce nov sovražnik, orjaški poganski rod Slovenov. A od vzhoda in juga trga kos za kosom pogan Saracen, ki se je zaobljubil, da bo povsod vsilil Mohamedov al-koran in izpodrinil evangelijski Kristusov. Ni torej vse na vojskovodji, zakaj braniti moramo višje dobro od zemeljskega. Z najvišjim duhovnikom, rimskim papežem Gregorjem Velikim, tožim: Vse osvajajo po Evropi pogani: porušena so mesta, na tleh utrdbe, pokončane pokrajine; noben poljedelec se ne dotakne zemlje; častilci malika besne, da bi porazili kristjane — pa vendar se vladarji zemeljski prepirajo in bahajo s hudobijami; duhovni hlepe po ničemnih naslovih, namesto da bi bili sol zemlje; krščena ljudstva niso v zgled poganom."

"Razbil nas bo Gospod kakor glinasto posodo!" zastoka opat Nikolaj, a Teoktist doda:

"Kakor glinasto posodo nas bo razbil, ker nam ni mar, da bi bili celota in eno. In kakor da hočemo, da nam tudi Bog ne bo eden: saj se trgamo od enega Njegovega namestnika na zemlji, rimskega papeža! In cesarju ne dajemo, kar je cesarjevega! Zato zapad razpada in bratje se bijejo v krvi ter ne branijo velike dedščine Karla Velikega; vzhodnorimsko cesarstvo pa bodo izgledali črvi notranje bolezni."

Cesarica Teodora hipoma glasno zaječe:

"Sin moj, Mihael, premajhen si za velika dela! O, le zakaj ste iz prevelikega sočutja do mene, ko me je mučil mož Teofil, s prošnjami nadlegovali Gospoda, naj ne da, da ostane zaprto moje telo? Ni mi bilo dano, pa zato, ko sem rodila moškega, nisem rodila moža; ko sem dala naslednika prestolu, nisem dala vladarja. Preklinjali bodo tebe in mene, a brez najine krivde!"

Novomašnik Konstantin, ki je ne.

ves čas molče poslušal, se oglašati:

"Odvzeta bo oblast tistim, ki imajo srce ko kamen in ko cesta, koder vsi gazijo, da zrno, ki pada tja, usahne. Oni pa, ki jim še pravimo pogani, imajo morda mehkejšo dušo, da prejmejo evangelijsko seme in so vrednejši in sposobnejši, da branijo pred nekrščenci sveti križ."

Cesarica Teodora se je za hip dvignila z bolniške postelje, da bi na klečalniku pričakala sveto popotnico, ki ji jo prinaša patrijarh Ignacij.

Sklonila je glavo do sklenjenih rok ter si v predstavah slikala hram božji, v katerega ne more. Moli. Ko izmoli obhajilni psalm in vnovič dvigne trudno glavo, čaka z zaprtimi očmi, da bi, ločena za trenutek od zemeljskih misli, z žejnimi ustnicami prejela iz keliha večnega Boga. Pa srce ji oledeni in duša otrp-

Namesto Vina, ki ni vino, ji jezik okusi jesih in poper.

"Kaj je to, Gospod, moj Bog?" krične cesarica in odpre oči; pa hamesto častitega starčkovega lica zagleda režeči se obraz dvornega norca Grila, našemljenega z brado iz kodelje.

Pijana družba in zraven njen rodni sin Mihael se zakrohoče in zasope od gromkega smeha. Šele cesarjev komornik Damjan pride do sape, da z lisičjo zlobnostjo razloži:

"To je šala!"
"To je bogoskrunstvo!" plane cesarica s klečalnika, pa čeprav še slaba, se vzravna s cesarskim dostojanstvom.

Tudi sam močni konjar Bazilij Makedonec se zdrzne pred ponosno ženo. Toda komornik Damjan ne odneha. Pristopi k cesarici Teodori, zagradi jo za sive lase ter jih odstriže.

Tedaj šele na videz vljudno razloži:

"Njegovo Veličanstvo, cesar Mihael Tretji, mi je velel, naj vaše Veličanstvo napravim za redovnico."

Na krik cesarice matere so prirele hčerke.

(Dalje prihodnjič)

— Večino sadja in sočivja zavisi za opravičitev od čebel.

GRDINOVA POGREBNA ZAVODA

1053 East 62 St.

431-2088

17010 Lake Shore Blvd.

531-6300

GRDINOVA TRGOVINA S POHIŠTVOM

15301 Waterloo Road

531-1235

Ženini in neveste!

Naša slovenska unijska tiskarna Vam tiska
krasna poročna vabila
po jako zmerni ceni.

Pridite k nam in si izberite
vzorec papirja in črk.

Ameriška Domovina

6117 St. Clair Avenue

431-0628

PRI IGRANJU KOŠARKE — Pri tekmi med Buffalo in Philadelphia je zadnjič zmagal Buffalo. Slika je posnetek s te tekme.

V kraju Hickory Tree v državi Tennessee imajo svoje vrsten običaj. Vsak terek se domači glasbeniki vseh vrst zberejo v tamkajšnji trgovini ter igrajo v zabavo zbranim sovaščanom, ki jih prihajajo poslušati. Zabava je zastoj, udeleženci plačajo za vstop le en "moon pie" in eno coca-colo. Zgornje slike so bile posnete na eni od obeh zabav.

V BLAG SPOMIN

ob prvi žalostni obletnici, odkar nas je zapustila
nadvse ljubljena žena, mati in stara mati.

KRISTINA MEDVED

Umrla je 4. februarja 1974

Kako zelo jo vsi pogrešamo, smo pa z njo v duhu in molitvi povezani. Z vso ponižnostjo Te prosimo o Bog, - daj njeni duši srečo, ki si jo pripravil tistim, ki Te ljubijo.

O predraga, sprosi tudi nam milost pri Bogu, da se po končanem zemeljskem romanju pridružimo Tebi, da homo tako v skupni sreči dajali čast Bogu.

Tvoji žalujoči:

Mož Franc

sinovi: Frank, Albin, Miro, Janez

hčere: Bernarda in Kristina
ter ostalo sorodstvo

Minneapolis, Minn. 4. feb. 1975.

ČE SE SELITE

izpolnite ta odrezek in ga nam takoj pošljite. Ni potrebno, da nam pišete pismo. Naslove menjamo dvakrat tedensko. Navedba starega naslova je nujna

AMERISKA DOMOVINA

6117 St. Clair Ave.

Cleveland, Ohio 44103

Moj stari naslov:

Moj novi naslov:

MOJE IME:

PROSIMO, PISITE RAZLOČNO

ZA VALENTINOVO

pokionite svojim dragim

AMERIŠKO DOMOVINO

AMERISKA SLOVENSKA KATOLIŠKA JEDNOTA

NAJSTAREJŠA SLOVENSKA
KATOLISKA ZAVAROVALNA
ORGANIZACIJA V AMERIKI

- Mi izdajamo najmodernejše celo-življenske in ustanovne (endowments) certifikate za mladino in odrasle od rojstva do 60. leta: vsote so neomejene nad \$1.000.
- Naša ugledna bratska organizacija Vam poleg zavarovalnine nudi tudi verske, športne, družabne in druge aktivnosti. Pri nas imate, na primer, priložnost udeležbe pri kegljanju, igranju košarke, itd.; nadalje se lahko udeležite plesov, poletnih piknikov, športnih turnej in božičnih prireditev za otroke.

- SLOVENC! PRIDRUŽITE SE SLOVENCEM!
- ZAPOMNITE SI — PRI NAS DOBITE OSEFNO POZORNOST!

Za podrobnosti in pojasnila stopite takoj v stik s sledečimi tajniki/tajnicami (ali pa pišite v glavni urad: 351-353 N. Chicago St., Joliet, Ill. 60431).

FRANK ZNIDAR, društvo št. 169, Tel. 761-6362
15606 Holmes Ave., Cleveland

LUDMILA GLAVAN, društvo št. 172, Tel. 941-0014
13307 Puritas Ave., Cleveland

MARY ZUPANCIC, društvo št. 226, Tel. 432-2833
6124 Glass Ave., Cleveland